

रोड गाउँपालिका

रोड राजपत्र

खण्ड : २

संख्या: १४

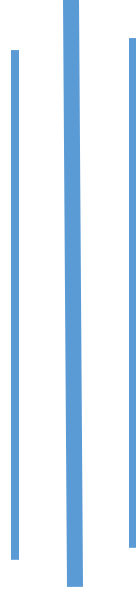
प्रकाशित मिति: २०७५/११/०२

भाग-२

सामुदायिक संस्थालाई ऋणपूँजी लगानी कार्यविधि निर्देशिका, २०७५

रोड गाउँपालिका
२०७३

रोड गाउँपालिका
स्थानीय विकास कोषको सचिवालय

सामुदायिक संस्थालाई ऋणपूँजी लगानी कार्यविधि निर्देशिका, २०७५

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७५/१०/२४

रोड गाउँपालिका

स्थानीय विकास कोषको सचिवालय

रोड गाउँपालिका स्थानीय विकास कोष नियमावली, २०७५ बमोजिम ऋणपूँजी लगानी नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न तयार गरिएको सामुदायिक संस्था ऋणपूँजी लगानी कार्यविधि निर्देशिका, २०७५

क) सामुदायिक संस्थालाई लागनी गर्दाका पूर्वशर्तहरू :-

१. स्थानीय विकास कोष मार्फत ऋण माग गर्ने उद्यमी/व्यवसायी सामुदायिक संस्थाको सदस्य भएको हुनुपर्छ ।
२. ऋणका लागि व्यवसायिक योजना पेश गर्ने उद्यमीले सामुदायिक संस्थाको सदस्य भई आफ्नो बचत नियमित रूपमा जम्मा गरेको हुनुपर्दछ ।
३. सम्बन्धित सामुदायिक संस्थाको सदस्य नेपाली नागरिक भई १६ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्छ ।
४. सम्बन्धित सामुदायिक संस्थाले सम्बन्धित वडाबाट आवद्धता र स्थानीय विकास कोषबाट परिपक्वता प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको हुनुपर्छ ।
५. साधारणतया १२ (बाह्र) महिनाका लागि/विशेष अवस्थामा १८ महिनासम्म ऋणको भाका हुनेछ ।
६. व्यवसायको प्रकृति हेरी ऋण रकमको साँवा ब्याज बढीमा ६ किस्तामा बुझाउन ८० प्रतिशत सदस्य उपस्थित भएको बैठकबाट निर्णय भएको हुनुपर्नेछ ।
७. सामुदायिक संस्थाको सदस्यहरूको गरिवी वर्गीकरण गरेको हुनुपर्नेछ ।
८. सम्बन्धित संस्थाको अध्यक्ष/सचिवको भेला र ग्रामीण व्यवसाय सहयोग कार्यक्रमबाट सामुदायिक संस्थाका उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहन गरी योजना प्रस्ताव आएमा सो कार्यक्रमको पनि सिफारिस भई स्थानीय विकास कोषले निर्दिष्ट गर्को ऋण माग आवेदन फाराम स्थानीय विकास कोषको सचिवालयमा पेश गर्नुपर्नेछ । (ऋणपूँजी माग फाराम अनुसूची-९)

ख) लगानी गर्ने आधारहरू :-

१. सामुदायिक संस्थाले आफ्नो सदस्यहरू बीच स्थानीय विकास कोषबाट निर्धारण गरेको फारामको मातहतमा रही Poverty Profile तयार गर्नुपर्नेछ । र सो लाई स्थानीय विकास कोषले स्वीकृत गरेपछि आवश्यकता अनुसार ऋण लगानीको आधार मानिनेछ । (गरिवीको आधार छुट्टयाइएको भए पनि हुने) ।
२. महिला, पिछडिएका, आदिवासी जनजाती र दलित सदस्यहरू भएको सामुदायिक संस्था र सम्बन्धित व्यवसायमा दक्षता भएको उद्यमीको परियोजनालाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
३. व्यवसायिको ऋण मागपत्रको आधारमा सामुदायिक संस्थाले निर्णय गरी स्थानीय विकास कोषले तोकेको ढाँचा (फाराम) मा ऋणपूँजी माग प्रस्ताव तयार गरी सम्बन्धित संस्थाले स्थानीय विकास कोषको सचिवालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

ग) स्थानीय विकास कोषबाट सामुदायिक संस्थाहरूलाई दिईने ऋण सीमा:-

१. सामुदायिक संस्थाको आन्तरिक बचत रकमको ३ गुणा वा अधिकतम रु.५,००,०००।— (पाँचलाख) सम्म एउटा संस्थालाई ऋण लगानी गरिनेछ ।
२. एकपटक स्थानीय विकास कोषबाट ऋण पाईसकेका सामुदायिक संस्थाले ५० प्रतिशत ऋण असुली नगरेसम्म सोही सामुदायिक संस्थालाई पुनः ऋण उपलब्ध गराईने छैन ।

३. आंशिक भुक्तानीको आधारमा पुनः ऋण पाउने सामुदायिक संस्थाले त्यस अघि ऋण नपाएका सदस्यलाई लगानी गर्ने भएमा पुनः सोही सामुदायिक संस्थालाई ऋण उपलब्ध गराइनेछ ।
४. सामुदायिक संस्था परिपक्वताको अवस्थापछि स्वशासनको अवस्थामा पुगे नपुगेको मापन स्थानीय विकास कोषले तयार गरेको स्वशासन क्षमता मूल्याङ्कन सूचकबाट ७५ वा सो भन्दा बढी अंक प्राप्त गरेको हुनुपर्ने । (थप ऋणका लागि)
५. व्यवसायिक योजनाको प्रकृति र उपक्षेत्र बजार विकास (SUB SECTOR MARKET DEVELOPMENT) लाई ध्यानमा राखी निम्नानुसार ऋण लगानी गरिनेछ ।
 - क) कृषिजन्य उद्यमतर्फ- तरकारी खेती, अदुवा, अलैची, अम्लिसो, हाते चियापत्ती, सुपारी, केरा, कफी, माहुरी, फलफुल आदी जस्ता उद्यमका लागि बढीमा रु. ३०,०००।— (तीसहजार) सम्म ।
 - ख) पशुपालन व्यवसाय तर्फ— बाखा, बंगुर, गाई, भैसी पालन आदि जस्ता उद्यमका लागि बढीमा रु. ३०,०००।— (तीसहजार) सम्म ।
 - ग) गैर कृषि उद्यम तर्फ बढीमा रु. ३०,०००।— (तीसहजार) सम्म ।
 - घ) आयआर्जन तथा रोजगारमा प्रत्यक्ष सहयोग पुऱ्याउने अन्य व्यवसायलाई बढीमा रु. ३०,०००।— (तीसहजार) सम्म ।

घ) ऋणपूँजीको निकासः-

१. ऋणपूँजीको प्रस्ताव स्थानीय विकास कोषको बैठकबाट स्वीकृत भएपछि स्वीकृत रकम सामाजिक परिचालक/सम्बन्धित संस्थाको अध्यक्ष/सचिवलाई बुझाइनेछ । र यसरी प्राप्त रकम सामाजिक परिचालकले बुझिलिएमा संस्थाको अध्यक्ष/सचिवलाई हस्तान्तरण गरी भरपाई गराई राख्नुपर्नेछ । (अनुसूची-१०)
२. सामुदायिक संस्थाको अध्यक्ष/सचिव स्वयं स्थानीय विकास कोष सचिवालयमा आई स्वीकृत ऋण रकम बुझिलिन सक्नेछन् ।
३. ऋणपूँजी कोषबाट रकम निकास गरेको मितिले सम्बन्धित सामुदायिक संस्थाले आफ्नो सदस्यहरूलाई लगानी गर्ने मिति एक हप्ता भन्दा बढी फरक गर्न पाईनेछैन ।
४. सम्बन्धित सामुदायिक संस्थाले आफ्नो संस्थाको आम्दानी खातामा आम्दानी गरी व्यवसायी लगानी खातामा ऋण लगेको साँवा, ब्याज र भुक्तानी मिति स्पष्ट रूपले उद्यमीको ऋण माग फाराम सहित व्यवस्थित रूपमा हिसाब राखिएको हुनुपर्नेछ ।

ङ) ऋण असुली:-

१. स्थानीय विकास कोषबाट लगानी गरिएको रकमको साँवा, ब्याज, सेवा शुल्क र हर्जना सामुदायिक संस्थालाई तोकिएको भाकामा चुक्ता नगरेमा ऋणीहरू उपर स्थानीय विकास कोषले प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यक कारवाही गरी ऋण असुल गराउन छ ।
२. ऋणपूँजीको रकम अध्यक्ष/सचिव वा कुनै एकले हिनामिना गरेमा स्थानीय विकास कोषले अध्यक्ष/सचिव वा सम्बन्धित पदाधिकारी उपर कानून बमोजिम कारवाही गरी असुलउपर गर्नेछ ।
३. स्थानीय विकास कोषले सामुदायिक संस्थासँग १ प्रतिशत हर्जना लिन सक्नेछ ।
४. सामुदायिक संस्थाले ऋणीसँग १ प्रतिशत हर्जना लिन सक्नेछ ।
५. भुक्तानी तालिकामा तोकिएको म्यादको १५ दिनभित्र भुक्तानी गरेमा हर्जना लिईने छैन ।
६. सामाजिक परिचालकले सामुदायिक संस्थासँग ऋणपूँजीको साँवा ब्याज सेवा शुल्क हर्जना समेत बुझिलिई भरपाई गरिदिनेछ ।

७. स्थानीय विकास कोषको ऋणपूँजी बैंक खातामा सामुदायिक संस्थाले सिधै जम्मा गरेको बैंक भौचर स्थानीय विकास कोषको सचिवालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
८. स्थानीय विकास कोषबाट सामुदायिक संस्थालाई ऋण उपलब्ध गराएको मितिबाट ७ (सात) दिन भित्रमा सम्बन्धित उद्यमीलाई सामाजिक संस्थाले उपलब्ध गराइसक्नु पर्नेछ र ऋण प्राप्त गरेको मितिबाट सम्बन्धित उद्यमीले नियमानुसारको सावा ब्याज सामुदायिक संस्था तथा स्थानीय विकास कोषमा बुझाउनु पर्नेछ ।
९. कार्यक्रम लागू भई सामुदायिक संस्था स्वशासनको अवस्थामा पुगेपछि विधिवत रूपमा वडालाई कार्यक्रम हस्तान्तरण गरिनेछ । र सम्बन्धित वडाले सामुदायिक संस्थासँग समन्वय गरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनुपर्नेछ । यसरी हस्तान्तरण भएका वडामा स्थानीय विकास कोषबाट ऋणपूँजी प्रवाह गरिनेछैन । तर नयाँ कार्यक्रम लागू भएका वडामा सामुदायिक संस्था मार्फत माथि उल्लेख भएकै प्रकृया अनुरूप ऋण प्रवाह गर्दै लगिनेछ । विगतमा स्थानीय विकास कोषबाट ऋणपूँजी लगानी भएको र असूली हुन बाँकी हकमा सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा वडाले सो रकम स्थानीय विकास कोषमा दाखिला गराउने ।
१०. स्थानीय विकास कोष कार्यक्रम नयाँ वडामा विस्तार भएमा नियमानुसार ऋणपूँजी लगानी गरिनेछ ।

च) विविध:-

१. स्थानीय विकास कोषबाट लगानी गरिएको ऋणबाट गरिएको व्यवसायमा व्यवसायीको व्यक्तिगत लापरवाही बाहेक अन्य प्राकृतिक प्रकोप/महामारी/दुर्घटना परी किसानलाई घाटा पर्न गएमा सो वडाबाट सर्जिमिन मुचुल्का गरी ब्याज मिनाहाको सिफारिश भई आएमा कोषको बैठकले आवश्यकतानुसार ब्याज मिनाहा गर्न सक्नेछ ।
२. स्थानीय विकास कोषले ऋण लगानी गर्ने कार्यलाई समयसापेक्ष बनाउन समयसमयमा यो निर्देशिकामा आवश्यक संशोधन गर्न सक्नेछ ।
३. यो निर्देशिका गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागूहुनेछ ।

आज्ञाले,
डिक प्रसाद दाहाल
रोड गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत